

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної

Микола АЗАРЄНКОВ

2020 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Ринок фінансових послуг

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

галузь знань 05-Соціальні та поведінкові науки
(шифр і назва)

спеціальність 051-Економіка
(шифр і назва)

освітня програма Економіка
(шифр і назва)

спеціалізація _____
(шифр і назва)

вид дисципліни за вибором
(обов'язкова / за вибором)

факультет економічний

2020-2021 навч рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою економічного факультету

« 26 » червня 2020 року, протокол № 5

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: (вказати авторів, їхні наукові ступені, вчені звання та посади)
Д.е.н., проф. Ольга ГЛУЩЕНКО, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Програму схвалено на засіданні кафедри
«Фінансів, банківської справи та страхування»

Протокол від «16» червня 2020 року № 10

Завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування

_____ Глущенко В.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником
проектної групи)

«Підготовки доктора філософії»
назва освітньої програми

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) Соболєв В.М.

_____ Соболєв В.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією

економічного факультету

назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від «23» червня 2020 року № 10

Голова методичної комісії економічного факультету

_____ Євтушенко В.А.
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “ **Ринок фінансових послуг** ” складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки

третій (освітньо-науковий рівень)
(назва рівня вищої освіти)

спеціальності (напряму) 051-Економіка

спеціалізації

1. Опис навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни є вивчення докторами філософії зі спеціальності 051 «Економіка» теоретичних та організаційних засад функціонування фінансових посередників на ринку фінансових послуг, структури ринку фінансових послуг, методів його регулювання, організаційних основ і порядку надання окремих видів послуг, формування у докторів філософії зі спеціальності 051 «Економіка» теоретичних знань, практичних навичок і вмінь у сфері діяльності фінансових посередників на ринку фінансових послуг. Досягнення цієї мети дає змогу здійснювати підготовку висококваліфікованих спеціалістів, забезпечує їх мобільність і конкурентні переваги на ринку праці, сприяє формуванню у докторів філософії зі спеціальності 051 «Економіка» комплексного розуміння системи взаємозв'язків на ринку фінансових послуг і державної політики щодо його розвитку в контексті фінансової глобалізації та європейської інтеграції фінансових ринків. Структура курсу передбачає викладання лекційного матеріалу, а також запитання та завдання для самоконтролю, самостійної роботи, тести та практичні завдання за кожною темою. Запитання для перевірки засвоєного матеріалу, організації самостійної роботи докторів філософії зі спеціальності 051 «Економіка», практичні завдання та тести сформульовані так, щоб активізувати процес засвоєння знань, сприяти їх практичному застосуванню та орієнтувати доктора філософії зі спеціальності 051 «Економіка» на активну пізнавальну діяльність і самостійну творчу працю. При викладенні матеріалу широко використано новітні законодавчі та нормативні документи щодо діяльності установ фінансового сектору, значний обсяг фактичних даних. У навчальному курсі "Ринок фінансових послуг" чітко відображено міжпредметні зв'язки з таким дисциплінами, як "Сучасна теоретична економіка", "Нац. ек-ка України в умовах європейської інтеграції", "Трансакційна політика та трансакційна архітектоніка". Крім того, для успішного засвоєння дисципліни докторами філософії зі спеціальності 051 «Економіка» повинні мати належний рівень знань та умінь з таких дисциплін, як "Філософські засади та методологія наук. досліджень", "Еволюційна економіка". Підготувати кваліфікованих докторів філософії зі спеціальності 051 «Економіка» у сфері грошових відносин на ринку фінансових послуг, дослідити його структуру та оцінити діяльність суб'єктів господарювання на фінансовому ринку через вдосконалення нормативно-правової бази. Сформувати комплекс знань про фінансові інструменти, що використовуються на цих ринках, фінансових інститутах, інституційній структурі ринку і державному регулюванні фінансових ринків яка передбачена кваліфікаційною характеристикою спеціальності «051-Економіка».

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та /або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та /або професійної практики.

Загальні компетентності (ЗК)

Шифр	Зміст
	Загальні (універсальні) компетенції
ЗК-1	Здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, ініціювання нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань, в тому числі в міждисциплінарних областях.
ЗК-2	Володіння загальною та спеціальною методологією наукового пізнання, застосування здобутих

	знань у практичній діяльності.
ЗК-3	Готовність до самостійної, індивідуальної роботи, здійснення комплексних досліджень, генерування ідей та досягнення наукових цілей керівництва науково-дослідною групою, прийняття рішень в міждисциплінарних областях.
ЗК-8	Отримання цілісної системи навичок, щодо використання професійних цінностей та дотримання вимог професійної етики, сформованих на основі узагальнення соціальних та культурних практик суспільства у науковій діяльності та господарській сфері.

**Професійні компетентності, які розкривають вміння та навички за
Спеціальністю 051 «Економіка»**

Шифр	Зміст
	Професійні програмні компетенції
ПК-1	Здатність до виконання <i>оригінальних</i> наукових досліджень з економічних питань на високому фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання.
ПК-2	Вміння використовувати методи і зміст сучасних, зокрема новітніх, досліджень і розробок українських і зарубіжних учених в галузі економічної науки, методології та практики, адаптувати їх до сучасного стану і актуальних завдань розвитку економіки України.
ПК-3	Здатність володіти та адекватно використовувати понятійно-категоріальний апарат та методологію сучасної економічної теорії для ідентифікації актуальних економічних явищ та процесів, проблем і протиріч суспільного розвитку.
ПК-5	Здатність та готовність узагальнювати результати самостійних досліджень у формі складання аналітичних звітів і оцінювати ці результати з погляду їх застосування для рекомендацій і оцінки практичних заходів у галузі економічної політики. А також для ухвалення стратегічних рішень на мікро- і макрорівнях національної економіки.
ПК-6	Здатність прослідкувати витоки, логіку і основні напрями розвитку сучасних економічних теорій, полеміку різних економічних шкіл у широкому соціально-економічному контексті, уміння досліджувати та розробляти евристичні процедури та методи експертизи для вирішення економічних задач.
ПК-8	Здатність робити обґрунтовані висновки щодо сучасного стану національної економіки України, резервів та перспектив її розвитку в умовах глобалізації та європейської інтеграції.

1.3. Кількість кредитів 3

1.4. Загальна кількість годин 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна / за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	
4-й	4-й
Лекції	
8 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	
22 год.	22 год.
Лабораторні заняття	
- год.	- год.
Самостійна робота, у тому числі	
60 год.	60 год.
Індивідуальні завдання	
-год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Результати навчання (загальна підготовка)

Шифр	Зміст
	Загальна підготовка
РН-3	Застосовувати найбільш передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково - дослідної та /або професійної діяльності й на межі предметних галузей.
РН-4	Вміти знаходити, збирати, впорядковувати інформацію необхідну для розв'язання наукової задачі.
РН-7	Уміти перекладати, реферувати та анутовати економічні тексти, виступати з доповідями на конференціях.
РН-8	Уміти проводити бібліографічну роботу із залученням сучасних інформаційних технологій.
РН-9	Уміти організовувати і проводити науково-дослідну та експериментально-дослідницьку діяльність за обраним напрямом.
РН-12	Вміти правильно визначати рівень та формулювати зміст новизни отриманих результатів наукових досліджень.
РН-13	Уміти на практиці використовувати сучасні стандартні комп'ютерні програми для вирішення наукової задачі, інтерпретації та презентації отриманих результатів.
Шифр	Зміст результатів
Професійна підготовка	
ПРН-1	Знати та уміти аналізувати, оцінювати та порівнювати різноманітні теорії та концепції сучасної економічної науки.
ПРН-2	Знати погляди провідних науковців світу, Європи та України на проблеми регулювання соціально-економічних процесів, їх рекомендації щодо реалізації політики сталого розвитку.
ПРН-3	Вміти критично аналізувати нормативну складову сучасної зарубіжної економічної думки за критерієм адекватності реаліям України.
ПРН-4	Знати зміст, передумови та специфіку застосування сучасних загальнонаукових методологічних підходів у економічних дослідженнях.
ПРН-5	Володіти методологією теоретичних і прикладних досліджень в області наукової спеціальності.
ПРН-7	Знати основні поняття, категорії та інструменти реалізації стратегій розвитку економічних суб'єктів.
ПРН-8	Знати провідні тенденції розвитку постіндустріального суспільства початку ХХІ-го ст., розуміти роль економіки знань та інформаційної економіки в забезпеченні позитивної економічної динаміки світ-системи.
ПРН-10	Знати та вміти здійснювати аналіз національної економіки як складової глобальної економіки та активного суб'єкта глобального економічного процесу, обґрунтовувати пріоритетні напрямки розвитку та форми економічної інтеграції України у глобальний та європейський простір.
ПРН-11	Знати технологію розробки національної стратегії економічного розвитку та ідентифікації національних пріоритетів.
ПРН-12	Знати принципи, зміст та механізми дії державної політики забезпечення економічного зростання.
ПРН-18	Знати та вміти формувати аналітичне забезпечення розробки та реалізації економічної стратегії розвитку суб'єктів господарювання у різних сферах економічної діяльності та на різних рівнях управління.
ПРН-19	Вміти обґрунтовувати оптимальні рішення в управлінні економічними системами на базі використання методів математичного моделювання та прийняття рішень в умовах конкуренції, невизначеності та конфлікту.
ПРН-20	Вміти використовувати сучасні інформаційні та Інтернет-технології для дослідницького пошуку, аналізу стану соціально-економічної системи, організації бізнесу.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1 Сутність та умови формування ринку фінансових послуг.

Історія формування та розвитку фінансових послуг. Етапи формування ринку фінансових послуг. Теорії фінансового посередництва (theory of financial intermediation): трансформації активів (asset transformation), трансакційного підходу, інформаційний підхід, "фінансового посередництва як делегованого моніторингу", традиційна теорія

фінансового посередництва, троїстої трансформації, симбіотичних відносин (symbiotic relationship), фінансової інноваційної спіралі (financial innovation spiral)

Фінансові послуги: сутність, ознаки, класифікація: головні ознаки будь-якої фінансової послуги, фінансова операція, фінансові активи, портфель фінансових послуг, фінансовий продукт, продуктовий ряд, прийнятність фінансової послуги.

Ринок фінансових послуг: поняття, функції та принципи функціонування: сегментація ринку фінансових послуг за видами діяльності фінансових посередників, сегментація ринку фінансових послуг відповідно до стандартів Системи національних рахунків, сегментація ринку фінансових послуг за видами фінансових активів. Фінансова інклюзивність (financial inclusion).

Учасники ринку фінансових послуг: фінансова установа, кредитна установа, банк. Запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом

Тема 2 Регулювання діяльності на ринку фінансових послуг.

Органи державного регулювання ринку фінансових послуг в Україні.

Державне регулювання ринку цінних паперів та похідних цінних паперів. Основні завдання Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Державне регулювання ринків фінансових послуг. Основні форми державного регулювання діяльності з надання фінансових послуг.

Ведення державних реєстрів фінансових установ.

Основні форми державного регулювання діяльності з надання фінансових послуг. Ліцензування діяльності з надання фінансових послуг. Нагляд за діяльністю фінансових установ

Зарубіжний досвід організації регулювання і нагляду за діяльністю фінансових посередників.

Розвиток саморегулювання на ринку фінансових послуг.

Тема 3. Лізингові послуги.

Сутність та види лізингу. Основні функції лізингу. Суб'єкти лізингу. Предмет лізингу, прямий та непрямий лізинг, види лізингу: оперативний та фінансовий. Відмінності між оперативним та фінансовим лізингом.

Порядок оформлення договору фінансового лізингу. Договір лізингу (лізинговий контракт). Строк лізингу.

Надання послуги фінансового лізингу. Схема взаємодії основних учасників фінансового лізингу. Особливості надання лізингових послуг банківськими установами. Форми участі банків у лізингу. Головні проблеми, котрі стримують розвиток фінансового лізингу в Україні.

Розрахунок лізингових платежів. Лізинговий платіж. Винагорода лізингодавця за одержане у лізинг майно (лізингова маржа). Методи розрахунку лізингових платежів: регулярні платежі; постійні платежі (ануїтет); нерегулярні платежі; платежі з відшкодуванням вартості предмета лізингу рівними частинами; платежі зі змінним відшкодуванням вартості предмета лізингу;

Оподаткування операцій фінансового лізингу.

Тема 4. Факторингові послуги

Сутність і види факторингу. Порівняльна характеристика кредиту і факторингу. Основні функції факторингу. Суб'єкти факторингової операції.

Класифікація факторингу.

Особливості факторингового обслуговування. Послідовність проведення факторингу. Угоди про повне обслуговування з відкритим факторингом без права регресу. Угода про повне обслуговування з правом регресу. Класичний міжнародний факторинг. Послідовність здійснення міжнародного факторингу

Порядок оформлення договору факторингу. Визначення вартості факторингових послуг. Розвиток факторингу в Україні.

Тема 5. Фінансові послуги кредитних спілок

Сутність, основні принципи та організаційні засади діяльності кредитної спілки.

Організація залучення внесків. Основні види внесків до кредитних спілок.

Формування та розподіл капіталу і доходів кредитної спілки. Капітал кредитної спілки та джерела його формування. Пайовий капітал. Резервний капітал. Поділ активів на групи за ступенем ризику. Додатковий капітал. Продуктивні активи. Непродуктивні активи. Розрахунок нерозподіленого доходу (збитку) кредитної спілки. Нерозподілений дохід. Розрахунок суми доходу, яка розподіляється на додаткові пайові внески. Розподіл доходу на обов'язкові пайові внески. Основні методи розподілу доходу на пайові внески. Покриття збитків.

Фінансові нормативи та критерії якості системи управління кредитних спілок. Вимоги до якості системи управління кредитних спілок. Фінансовий норматив. Ризик кредитної спілки. Коефіцієнт платоспроможності. Ліквідність. Норматив миттєвої ліквідності. Норматив короткострокової ліквідності. Порядок складання та подання звітності кредитними спілками

Надання кредитних послуг кредитною спілкою. Основні види позичок кредитних спілок. Регулятивний капітал, розрахунок регулятивного капіталу кредитної спілки.

Тема 6. Ломбардні послуги

Сутність ломбардної діяльності на ринку фінансових послуг. Надання фінансових послуг ломбардом. Правила ломбардної діяльності.

Кредитні послуги ломбарду. Фінансовий кредит ломбарду. Договір фінансового кредиту. Змішаний договір.

Супутні послуги ломбарду. Страхування предмета застави. Способи продажу заставленого майна.

Вимоги до обліку й облікової та реєструючої систем ломбарду.

Тема 7. Фінансові послуги з управління майном при фінансуванні будівництва житла

Сутність фінансових послуг з управління майном при фінансуванні будівництва житла. Фонд фінансування будівництва. Фонд операцій з нерухомістю. Основні суб'єкти системи надання послуг з управління майном при фінансуванні будівництва житла. Установник управління майном. Договір управління майном. Фінансування будівництва. Забудовник.

Фінансування будівництва житла через фонди фінансування будівництва (ФФБ). Механізм функціонування ФФБ. Функціонування ФФБ з управителем фонду – фінансовою компанією. Функціонування ФФБ з управителем фонду – банком. Порядок створення ФФБ. Укладання договору про участь у фонді фінансування будівництва. Особливості фінансування будівництва через ФФБ. Види фондів фінансування будівництва. Розподіл повноважень забудовника та управителя у фондах фінансування будівництва виду А і Б. Види і розмір винагорода управителя ФФБ

Фонди операцій з нерухомістю (ФОН) на ринку фінансових послуг. Створення фонду операцій з нерухомістю. Сертифікат ФОН. Емісія сертифікатів ФОН. Функціонування фонду операцій з нерухомістю. Винагорода управителя ФОН.

Нагляд та регулювання діяльності управителів ФФБ і ФОН. Ліцензійні умови діяльності із залучення коштів для фінансування об'єктів будівництва. Основні напрями нагляду та регулювання діяльності управителів ФФБ і ФОН. Фінансові нормативи установ — управителів ФФБ та ФОН.

Тема 8. Фінансові послуги з недержавного пенсійного забезпечення

Сутність та принципи недержавного пенсійного забезпечення в Україні. Трирівнева система пенсійного забезпечення в Україні. Система недержавного пенсійного забезпечення. Принципи недержавного пенсійного забезпечення.

Недержавні пенсійні фонди та їх класифікація. Система недержавного пенсійного забезпечення. Принципи недержавного пенсійного забезпечення

Недержавний пенсійний фонд (НПФ). Види недержавних пенсійних фондів. Класифікація НПФ згідно із зарубіжною практикою: автономні НПФ, неавтономні НПФ.

Діяльність недержавного пенсійного фонду на ринку фінансових послуг. Організація діяльності недержавного пенсійного фонду. Порядок реєстрації недержавного пенсійного фонду. Функції ради недержавного пенсійного фонду. Схема функціонування недержавного пенсійного фонду. Функції суб'єктів, що обслуговують недержавний пенсійний фонд. Особливості сплати пенсійних внесків та здійснення пенсійних виплат. Схема дії пенсійного контракту. Особливості сплати пенсійних внесків. Особливості здійснення пенсійних виплат. Використання активів недержавного пенсійного фонду. Напрями використання активів недержавного пенсійного фонду. Загальні вимоги до структури активів пенсійного фонду. Порядок припинення діяльності недержавного пенсійного фонду.

Оцінка фінансового стану недержавного пенсійного фонду. Оцінка надійності функціонування недержавного пенсійного фонду. Рівень диверсифікації активів недержавного пенсійного фонду. Оцінка інвестиційного портфеля пенсійного фонду. Оцінка економічної ефективності діяльності недержавного пенсійного фонду. Чиста

вартість одиниці пенсійних внесків. Чиста вартість активів пенсійного фонду. Оцінка ліквідності пенсійного фонду. Оцінка зворотності пенсійних накопичень учасників фонду.

Участь страхових компаній та банків у системі недержавного пенсійного забезпечення. Фінансові посередники, які здійснюють недержавне пенсійне забезпечення. Участь банків у системі недержавного пенсійного забезпечення.

Тема 9. Фінансові послуги з довірчого управління

Сутність фінансових послуг з довірчого управління. Форми довірчого управління майном та фінансовими активами.

Вітчизняна практика надання довірчих фінансових послуг. Перелік послуг з довірчого управління для фізичних та юридичних осіб. Відмінні риси вкладних і довірчих операцій з погляду фінансових установ — управителів і довірительів.

Регулювання відносин довірчого управління. Фінансові послуги зі зберігання цінностей.

Тема 10. Лотерейні послуги

Сутність лотерейної діяльності як фінансової послуги. Лотерейна діяльність. Класифікаційні ознаки лотерей. Види державних лотерей: миттева лотерея; лотерея бінго; лотерея тото; розрядна лотерея; числова лотерея.

Організація випуску та проведення лотерей. Оператор лотереї. Власний капітал оператора. Розповсюджувач лотереї. Умови випуску та проведення лотерей. Розрахунок залишку резерву виплат оператора лотереї.

Організація контролю за наданням лотерейних послуг. Основні фінансові нормативи діяльності оператора лотереї.

Тема 11. Електронні фінансові послуги

Сутність, розвиток та особливості електронної комерції. Електронний бізнес (е-бізнес), електронна комерція (е-комерція). Класифікація електронних фінансових послуг. Послуги для організації е-комерції в мережі Інтернет. Інтернет-послуга.

Фінансові інтернет-послуги в системі електронного бізнесу. Інтернет-банкінг. Інтернет-трейдинг. Інтернет-страхування.

Тема 12. Захист прав споживачів небанківських фінансових послуг

Особливості державної політики у сфері захисту прав споживачів небанківських фінансових послуг. Головні напрями реалізації державної політики у сфері захисту прав споживачів. Концепція захисту прав споживачів небанківських фінансових послуг в Україні.

Європейський досвід захисту прав споживачів небанківських фінансових послуг. Діяльність регуляторів у забезпеченні захисту прав споживачів фінансових послуг. Основні напрями діяльності регуляторів ринку фінансових послуг у забезпеченні захисту прав споживачів. Досудове вирішення спорів між споживачами та надавачами фінансових

послуг. Інформування та навчання споживачів фінансових послуг. Роль асоціацій споживачів і професійних учасників ринку.

Вітчизняна практика та перспективи розвитку системи захисту прав споживачів в Україні

3. Структура навчальної дисципліни

Назви, модулі і теми	Кількість годин								
	Денна форма					Заочна форма			
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі		
		лекції	семінарськи	індивідуальні	самостійна робота		лекції	індивідуальн	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Розділ 1. Основи функціонування ринків фінансових послуг									
Тема 1 Сутність та умови формування ринку фінансових послуг.	16	1	2		13	16	1	2	13
Тема 2 Регулювання діяльності на ринку фінансових послуг	10	1	2		7	10	1	2	7
Тема 3. Лізингові послуги	5	0,5	2		2,5	5	0,5	2	2,5
Тема 4. Факторингові послуги	5	0,5	2		2,5	5	0,5	2	2,5
Тема 5. Фінансові послуги кредитних спілок	5	0,5	2		2,5	5	0,5	2	2,5
Тема 6. Ломбардні послуги	4	0,5	1		2,5	4	0,5	1	2,5
Разом за модулем 1	45	4	11	0	30	45	4	11	30
Розділ 2. Інститути фінансового посередництва та їх діяльність на окремих секторах ринку фінансових послуг									
Тема 7. Фінансові послуги з управління майном при фінансуванні будівництва житла	5	0,5	2		2,5	5	0,5	2	2,5
Тема 8. Фінансові послуги з недержавного пенсійного забезпечення	10	0,5	2		7,5	10	0,5	2	7,5
Тема 9. Фінансові послуги з довірчого управління	5	1	1		3	5	1	1	3
Тема 10. Лотерейні послуги	5	0,5	2		2,5	5	0,5	2	2,5
Тема 11. Електронні фінансові послуги	10	1	2		7	10	1	2	7
Тема 12. Захист прав споживачів небанківських фінансових послуг	10	0,5	2		7,5	10	0,5	2	7,5
Разом за модулем 2	45	4	11	0	30	45	4	11	30
Усього годин 90	90	8	22	0	60	90	8	22	60

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1 Сутність та умови формування ринку фінансових послуг.	2
2	Тема 2 Регулювання діяльності на ринку фінансових послуг	2
3	Тема 3. Лізингові послуги	2
4	Тема 4. Факторингові послуги	2
5	Тема 5. Фінансові послуги кредитних спілок	2
6	Тема 6. Ломбардні послуги	1
7	Тема 7. Фінансові послуги з управління майном при фінансуванні будівництва житла	2
8	Тема 8. Фінансові послуги з недержавного пенсійного забезпечення	2
9	Тема 9. Фінансові послуги з довірчого управління	1
10	Тема 10. Лотерейні послуги	2
11	Тема 11. Електронні фінансові послуги	2
12	Тема 12. Захист прав споживачів небанківських фінансових послуг	2
	Разом	22

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Case Study 1	15
2	Case Study 2	15
3	Case Study 3	15
4	Полеві дослідження: вивчення рівня індивідуальної інклюзивності у ринок фінансових послуг	15
	Разом	60

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено

7. Методи контролю

Методом контролю є наскрізне тестування з кожної теми курсу.

1. Тестування **Single Choice**

Як найбільш неупереджена та осухоплююча форма контролю засвоєння знань;

2. **Вирішення Case Study**, що поряд з вільною творчою компонентою мають чітко сформульовану задачу (мають вірну відповідь).

3. **Діагностика та рейтинг-оцінка** навчальних досягнень

4. **Електронний портфоліо** викладача і студента

5. **Оформлення результатів навчання у вигляді наукових статей** у фахових наукових виданнях з подвійним сліпим рецензуванням, або доповідей на конференціях з очною участю (**навчання під час дослідження**)

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання			Екзамен (залікова робота)	Сума	
Розділ 1		Самостійна робота			Разом
T1	5	15	60	40	100
T2	5				
T3	5				
T4	5				
T5	5	15			
T6	5				
Розділ 2					
T7	5	15			
T8	5				
T9	5				
T10	5	15			
T11	5				
T12	5				

T1, T2 ... – теми розділів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Нормативно – правова

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-ІУ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
2. Директива з електронної комерції : 2000/31/ЄС, OJL178 від 8 червня 2000 р.
3. Конвенція про міждержавний лізинг. Подано на ратифікацію із застереженням Постановою Кабінету Міністрів України № 713 від 28 квітня 1999 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
4. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей : Наказ Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва Міністерства фінансів України від 12 грудня 2002 р. № 128/1037.

5. Ліцензійні умови провадження діяльності із залучення коштів установників управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю : Наказ Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 24 червня 2004 р. № 1225.
6. Методичні рекомендації щодо припинення недержавних пенсійних фондів : затверджені розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 27 червня 2006 р. № 5944 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
7. Модельний закон о лизинге : Принят на 25-м пленарном заседании Межпарламентской Ассамблеи государств — участников СНГ : Постановление от 14 апреля 2005 г. № 25-6.
8. Податковий кодекс України від 2 груд. 2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>. — Загол. з екрану.
9. Положення про Державну комісію з регулювання ринків фінансових послуг України : затверджене Указом Президента України від 4 квітня 2003 р. № 292/2003 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
10. Положення про подання адміністратором недержавного пенсійного фонду звітності з недержавного пенсійного забезпечення : затверджене розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 22 червня 2004 р. №1100 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
11. Положення про реєстрацію статуту недержавного пенсійного фонду та пенсійних схем : затверджене розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 17 серпня 2004 р. № 2080 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
12. Положення про фінансові нормативи діяльності кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок : Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 16 січня 2004 р. №7 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
13. Порядок реєстрації фінансових операцій суб'єктами первинного фінансового моніторингу. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 р. № 644. // Офіційний вісник України - 2003 -№ 18- 19.
14. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 7 грудня 2000 р. № 2121-ІІІ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
15. Про віднесення операцій з фінансовими активами до фінансових послуг : Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 3 квітня 2009 р. № 231 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
16. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо національних комісій, що здійснюють державне регулювання природних монополій, у сфері зв'язку та інформатизації, ринків цінних паперів і фінансових послуг " від 7 липня 2011 р. N 3610-VI [Електронний ресурс] — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3610-17>— Загол. з екрану.

17. Про внесення зміни до статті 32 Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг" від 7 вересня 2010 р. 2499-VI [Електронний ресурс] — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2499-17> — Загол. з екрану.
18. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні : Закон України від 30 жовтня 1996 р. № 448/96-ВР [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
19. Про Державну комісію з цінних паперів та фондового ринку : Указ Президента України від 14 лютого 1997 р. № 142/97 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
20. Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень : Закон України від 18 листопада 2003 р. № 1255-ІУ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
21. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України від 9 липня 2003 р. № 1058-ІУ [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
22. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом : Закон України від 28 листопада 2002 р. № 249-ІУ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
23. Про запровадження мораторію на видачу ліцензій на провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей : Закон України від 2 червня 2005 р. № 2630-ІУ [Електронний ресурс].
24. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності : Закон України від 11 вересня 2003 р. № 1160-15 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
25. Про заставу : Закон України від 2 жовтня 1992 р. № 2654-ХІІ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
26. Про затвердження Методики розрахунку вартості чистих активів фондів операцій з нерухомістю : Постанова Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2009 р. № 893 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
27. Про затвердження Положення про порядок надання фінансових послуг ломбардами : Затверджене розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України 26 квітня 2005 р. № 3981 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
28. Про затвердження Порядку складання та подання звітності кредитними спілками та об'єднаними кредитними спілками до Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України : Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 25 грудня 2003 р. № 177 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
29. Про затвердження Примірних правил фонду фінансування будівництва : Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 30

- листопада 2006 р. № 6473 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
30. Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди) : Закон України від 15 березня 2001 р. № 2299-ІІІ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
31. Про іпотеку : Закон України від 5 червня 2003 р. № 898-ІУ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
32. Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати : Закон України від 19 червня 2003 р. № 979-ІУ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
33. Про кредитні спілки : Закон України від 20 грудня 2001 р. № 2908-ІІІ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
34. Про надання окремих фінансових послуг юридичними особами — суб'єктами господарювання, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами : Положення, затверджене розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 22 січня 2004 р. № 21 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: zakon1.rada.gov.ua
35. Про Національний банк України : Закон України від 20 травня 1999 р. № 679-ХІУ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
36. Про недержавне пенсійне забезпечення : Закон України від 9 липня 2003 р. № 1057-ІУ [Електронний ресурс]. — Режим доступу <http://zakon1.rada.gov.ua>
37. Про приєднання України до Конвенції УНІДРУА про міжнародний фінансовий лізинг : Закон України від 11 січня 2006 р. № 3301-ІУ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
38. Про рекламу : Закон України від 3 липня 1996 р. № 270/96-ВР [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
39. Про саморегульовану організацію ринку цінних паперів : Положення, затверджене наказом Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 23 грудня 1996 р. № 329 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
40. Про схвалення Концепції захисту прав споживачів небанківських фінансових послуг в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2009 р. № 1026-р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
41. Про фінансовий лізинг : Закон України від 16 грудня 1997 р. № 723/97-ВР [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
42. Про фінансові послуги і державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12 липня 2001 р. № 2664-ІІІ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
43. Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю : Закон України від 19 червня 2003 р. № 978-ІУ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

44. Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю : Закон України від 19 червня 2003 р. № 978-ІУ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
45. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України від 23 лютого 2006 р. № 3480-ІУ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
46. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-ІУ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

Основна

навчально-методична

47. Аванесова І А. Фінансові послуги : навч. посіб. / І.А. Аванесова. — К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007. — 365 с.
48. Версаль Н.І. Теорія кредиту : навч. посіб. / Н.І. Версаль, Т.В. Дорошенко. — К. : Києво-Могилянська академія, 2007. — 483 с.
49. Горбач Л.М., Каун О.Б. Ринок фінансових послуг // Л.М. Горбач, О.Б. Каун Навч. пос. - К.: Кондор, 2009. - 436 с.
50. Лютий І.О. Банківська справа : навч. посіб. / І.О. Лютий, А.С. Криклій, В.І. Міщенко, С.В. Науменкова, Н.І. Версаль ; за заг. ред. проф. І.О. Лютого. — К. : Київський університет, 2008. — 392 с.
51. Маслова С.О., Опалов О. А. Ринок фінансових послуг// С.О. Маслова, О.А. Опалов : Навч. пос. - К.: Кондор, 2006. - 192 с.
52. Міщенко В.І. Банківські операції : підручник / В.І. Міщенко, Н.Г. Слав'янська, О.Г. Коренева. — 2-ге вид., переробл. і допов. — К. : Знання, 2007. — 796 с.
53. Міщенко В.І. Електронний бізнес на ринку фінансових послуг : практич. посіб. / В.І. Міщенко, А.В. Шаповалов, Г.В. Юрчук. — К. : Знання, 2003. — 278 с.
54. Науменкова С.В. Міщенко С.В. Ринок фінансових послуг // С.В. Науменкова, С.В. Міщенко: Навч. пос. – К.: Знання, 2010. -532с.
55. Савощенко А.С. Інфраструктура товарного ринку : навч. посіб. / А.С. Савощенко. — К. : КНЕУ, 2004 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://buklib.net>.
56. Унінець-Ходаківська В.П. Ринок фінансових послуг : підручник / В.П. Унінець-Ходаківська, О.І. Вихор, О.А. Лятамбор. — К. : Кондор, 2009. — 484 с.
57. Ходаківська В.П, Данілов О.Д. Ринок фінансових послуг: Навч. посібник - Ірпінь: Академія ДПС України, 2001. - 501 с.
58. Ходаківська В.П., Беляєв В.В. Ринок фінансових послуг: теорія і практика. - К.: ЦУЛ, 2002. -616 с.
59. Черкасова С.В. Ринок фінансових послуг // С.В. Черкасова: Навч. пос. - Львів: «Магнолія 2006», 2008. - 496с.

60. Черкасова С.В., Руцишин Н.М. Ринок фінансових послуг // С.В. Черкасова, Н.М.Руцишин : Навч.-метод. пос. - Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2003. - 92 с.
61. Шелудько В.М. Фінансовий ринок: Підручник. - К.: Знання. 2006. -535 с.

Аналітична

62. Звіт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку за 2019 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ssmsc.gov.ua>
63. Критерії оцінки фінансового стану недержавного пенсійного фонду: затверджені розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 27 червня 2006 р. № 5945 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
64. Страховий ринок України. Інститути спільного інвестування. Недержавні пенсійні фонди. Кредитні спілки. Ломбарди. Фінансові компанії : інформ.-аналіт. довідник. Альманах. — К. : Поліграфічні послуги, 2009. — 320 с.

Періодична

65. Вішка Ю. Недержавні пенсійні фонди: українська модель / Ю. Вішка [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua>
66. Вішка Ю. Недержавні пенсійні фонди: українська модель / Ю. Вішка [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.justinian.com
67. Вовченко Т. Немає коштів? Кредитна спілка допоможе / Т. Вовченко // Дебет-Кредит. — 2005. — № 43 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.dtk.com.ua>.
68. Джуччі Р. Нагляд за діяльністю у фінансовому секторі України: чи допоможе об'єднання наглядових органів? / Р. Джуччі, Г. Герасим, І. Лахмунд. — К. ; Берлін : ІЕДПК, 2005. — 11с.
69. Дзюблюк О.В. Ринок банківських послуг: теоретичні аспекти організації і стратегії розвитку в Україні / О.В. Дзюблюк // Банківська справа. — 2005. — № 3. — С. 40—52.
70. Захарова Л. Правові аспекти та юридичне оформлення фінансового лізингу / Л. Захарова // Бізнес-консультант. — 2005. — №10(30). — С. 29.
71. Канаев А.В. Банковская деятельность в свете теории финансового посредничества: традиции и инновации / А.В. Канаев // Вестн. СПбГУ. — Сер. 5. — 2006. — Вып. 3. — С. 113—123.
72. Кредитна спілка: свій до свого по своє. — К. : Укр. освітня прогр. ринкових реформ, 2000. — 95 с.

73. Міщенко В.І. Електронні гроші: світовий досвід і перспективи розвитку в Україні : інформ.-аналіт. матеріали / В.І. Міщенко, О.О. Махаєва, В.В. Крилова. — К. : Нац. банк України, 2007. — Вип. 7. — 108 с.
74. Міщенко В.І. Проблеми організації та функціонування систем електронного бізнесу / В.І. Міщенко, С.В. Науменкова // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. Фінансовий ринок України: глобалізація та євроінтеграція : зб. наук. пр. / НАН України. Ін-т регіональних досліджень. — Л., 2008. — Вип. 1 (69) — С. 21—30.
75. Міщенко С.В. Вдосконалення інституційної структури нагляду за фінансовим сектором / С.В. Міщенко // Банківська справа. — 2007. — №1. — С. 41—56.
76. Науменкова С. Зарубіжний досвід організації систем регулювання і нагляду за діяльністю фінансових установ / С. Науменкова // Фінанси України. — № 12. — 2009. — С. 20—27.
77. Науменкова С. Формування нової фінансової архітектури : основні питання та можливі виклики для України / С. Науменкова // Вісн. Нац. банку України. — 2010. — № 1. — С. 8—13.
78. Науменкова С.Б. Особливості реалізації стратегії перебудови та модернізації ринків капіталу в Україні / С.В. Науменкова // Вісник Київ. нац. ун-у імені Тараса Шевченка. Економіка. — 2009. — №109. — С. 13—16.
79. Науменкова С.В. Інституційний розвиток фінансового сектору України / С.В. Науменкова, С.В. Міщенко // Фінанси України. — 2008. — № 7. — С. 53—71.
80. Науменкова С.В. Функціонування недержавних пенсійних фондів на ринку фінансових послуг України / С.В. Науменкова / Фінанси України. — 2010. — № 4. — С. 3—16.
81. Папієв М. Уроки пенсійної історії / М. Папієв, О. Ткач [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://pension.ukrinform.ua>
82. Шевченко К. Методи розрахунку лізингових платежів / К. Шевченко [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://leasing.org.ua>.

Допоміжна

монографічна

83. Базилевич В.Д. Іпотечний ринок / В.Д. Базилевич, Н.П. Погорельцева. — К. : Знання, 2008. — 717 с.
84. Беліков О. Лізинг і його правове регулювання у вітчизняному законодавстві / О. Беліков // Юрид. журн. — 2008. — № 5 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua>.
85. Гончаренко В.В. Кредитна кооперація / В.В. Гончаренко. — К. : Глобус, 1998. — 330 с.
86. Гончаренко В.В. Кредитні спілки як фінансові кооперативи / В.В. Гончаренко. — К. : Наук. думка, 1997. — 240 с.

87. Гриценко А.А. Развитие форм обмена стоимости и денег / А.А.Гриценко // -К.: «Основа», 2005. – 192с.
88. Євроінтеграційний розвиток фінансової системи України / за Ред. І.Я. Чугунова. —К. : Акад. фін. упр., 2009. — 471 с.
89. Кабатова Е.В. Лизинг: понятие, правовое регулирование, международная унификация / Е.В. Кабатова. — М. : Наука, 2004.
90. Кравець В.М. Західноєвропейський банківський бізнес: становлення і сучасність / В.М. Кравець, О.В. Кравець ; за ред. В.І. Міщенко. — К. : Знання-Прес, 2003. — 470 с.
91. Лизинговые, факторинговые, форфейтинговые операции банков / под ред. А. Грязновой, А. Молчанова и др. — М. : ДеКА, 2007.
92. Науменкова С.В. Розвиток фінансового сектору України в умовах формування нової фінансової архітектури: монографія / С.В. Науменкова, С.В. Міщенко. — К. : Ун-т банківської справи : Центр наук, дослідж. НБУ, 2009. — 384 с.

Іноземна

93. Assessment of Accounting Standarts from a Financial Stability Perspective. December 2006 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ecb.int>;
94. Developments in National Supervisory Structures. — ECB. — June 2003 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ecb.int>.
95. Hüpkes E. The Accountability of Financial Sector Supervisors: Principles and Practice / E. Hüpkes, M. Quintyn, M. Taylor // IMF Working Paper /05/ 51 Monetary and Financial Systems Department [Електронний ресурс]. — March 2005. — 51 p. — Режим доступу: <http://www.imf.org>
96. Recent Developments in Supervisory Structures in EU and Acceding Countries. ESB.- October 2006 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ecb.int>.
97. The Development of Non-bank Financial Institutions in Ukraine, Policy Reform Strategy and Action Plan. World Bank Working Paper №81. – World Bank. Washington. – 2006. — 105 p.
98. The Joint Forum. Customer suitability in the retail sale of financial products and services. April 2008. Basel. Committee on Banking Supervision. Bank for International Settlements. – Basel. 2008. — 79 p.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

- 1 Нацкомфінпослуг <https://www.nfp.gov.ua/>
- 2 НБУ <https://bank.gov.ua/>
- 3 <https://www.investopedia.com/ask/answers/030315/what-financial-services-sector.asp>
- 4 <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S026323730000013X>
- 5 <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0022435907000255>